

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Den 14 Maj 1776. Tisdagen. No 38.

Sötheborgs Allehanda.

Från Spanska Gränsen af d. 11 Apris. Krigs anstalterne här i Landet fortsät-
tas ännu; men man är okunnig, hvad det wil betyda. Det märkes ock, at
Tropparne förläggas i de orter, som ligga närmast til Medelhafvet.

Rom d. 17 Apr. Öfver närvarande Regering förspörjes nog misnöje, i syn-
nerhet hos det så kallade Anti-Jesuitiska Partiet. Några hosvar woro nyligen så
dierstve, at de ropte efter Påvens wagn: "Andra förbättringar, Helige Fader, än
Sacrifigans uppbyggande wid Peters Kyrka, på de fattiges bekostnad."

Från Wien af d. 30 Apr. Smellan Wienska och Petersburgska Hofwen,
skal en of- och defensiv Alliance wara slutad.

Köpenhamn d. 28 Apr. Wienska Hofwet är mycket förnögd med senaste Ry-
ska besetnings innehåll, skolandes desse båda Hofwen garanterat hwarannan deras
nya bestämningar.

Danzig d. 29 Apr. Enligt underrättelse ifrån Ryssland, äro tillrustningarne i
Kiewel, Cronstadt och Arctangel bragte til slut. Hwarthån de sista år obetant.

Paris d. 29 Apr. Hans Maj: är sinnad göra en resa til Flandern, i såle-
skap med Hr Maurepas, under hwilken tid, ärenderne til större delen updragas åt
Hr Turgot. = Biskopen af Senz, som parenterade öfwer sist afl. Konungen, höll
nyligen, med samma feimodighet, et åminnelse tal öfwer framl. Krigsministern Gr. du
Muy. = Konungen har låtet antyda alla sina Riks-Basaller at inom d. 1 Jan. 1777
infinna sig wid Thronen, til sine plikters afläggande.

Petersburg d. 19 Apr. Hans Kongl. Höghet Prins Henric onlände hit d. 13
dennes, i hög wälmåga.

London d. 26 och 30 Apr. Hert. af Gloucester wäntas ännu icke hem ifrån
Italien; Hans Finance skal bättre tåla at Han blir qwar der; ty med 12000 pund
om året, kan han leswa öfvermåttan wäl i Italien, då han deremot skulle behöfwa
långt mer i England. = Ifrån Jamaica berättas igenom private bref, at 14000
Fransoser landstigit på Cap Francois, hwarest deras Flotta är 9 Skepp af Lineen
och 17 Fregatter. Spanjorernes krigsmagt, på Cuba och Hispaniola, säges wara
wida större. Detta gaf utan twifwel anledning til det rykte, at Jamaica redan woro
re utur Engelsmans händer. = Bref ifrån New York innebära, at Americaniske
Gen. Wooster och Brigad. Arnold uphäfvet belägringen för Nybeck och draget sig
tilbakas til Montreal, hwilken ort är Huswudqvarteret för Americanerne i Cana-
da. = Wid Hofwet har man nu god förhoppning om Operationernes lyckliga fram-
gång emot Americanerne. = 2 nye krigsskepp och 4 Fregatter gå ofördeswat wåra
Östindiske Retour-skepp til mötes. = För detta Hertiginnan af Kingston har icke we-
lat uppehålla sig längre i et Land, där Hennes updrande wunnit så ringa bifall,
utan begifwet sig til Frankrike. På det en sådan händelse ej wårte träffa Dem, el-
ler deras Fruar, hafwa nu 5 Herrar begäre laglig åktenkaps åsknad uti Öfwer-
Parlamentet.

Wien d. 27 Apr. Utom andra rara presenter, dem H. Hertiginnan Christina
fådt af Påswen, äro 2:ne, af Carmosin Sammet, med rik brodering, öfwerbragne

Arnor; uti den ena af disse ligge den Hel. Martyren Augusti aflesvor; og i den
andra, Martyrinnan Christina.

Emedan det førre intimerade Francka och Swenska Real- och Nominal-Lexicon
är af de fleste här på orten ännu okändt, har man trodt sig göra det Allmänna en
tjenst, i det en och annan Artikel af Profarket i denna tidning infördes. Detta verk
kan ej endast med fördel nyttjas af en Lärj, och dem, som förstå Fransyska språ-
ket, utan andre kunna och med nöje och nytta berjena sig deraf. Hvad Nominal
Artiklarne beträffar, äro de nästan lika dem i andra Dictionaiver, allenast ritare
och utförligare, än uti de allmänt här kände; hvarsförre de och til större delen här
utelemnas:

AAM (Handel.) Sm, et Holländiskt eller Nehländiskt Wätt, för wä'a waror,
som håller ungefär 6; Skälj. Mark-Wigt. Hos og håller en Sm 60 Kannor.

AARON, Aron, Mant-Namn af et Chaldäiskt ord, som betyder: u höja. (S.
Jest.) Aron, Judarne förste Syster-Präst, och som help sin Broder, Moses, at
föra Israels Barn utur Egyptiska Tråldomen. Han gjorde dessförinnan stora Un-
derverk med sin Staf, som self underbarligen gröntade, och förwradet i flere årh,
uti det Aldrabeligaste både af Tabernaklet och Templet. Han war dock ganska ester-
lären, då Judarne under Moses fränworo singo dyrka en Guld-Kalf; war äfwen en
gänq misstrogen mot Guds Löften, hvarsförre han icke eller self komma in i det
Förlofwade Landet; och hade särdeles swaghet för sit eget hus. Gud förkät honom
dock hans sel, och Syster-Prästa-Amberet förblef wid hans her. Han dog på
Berget Hor, i 40:de året, efter utgången utur Egypten (Lärd. Hist.) Aron isfrån
Alexandria, Präst och Läkare i 7:de årh. är den förste, som utwisit om Koppor.

AB, S. m. (Tide-Räk.) Ellfte Månaden hos Judarne, men den Femte i de-
ras Kurfo-år; svarar emot vår Julius.

ABA, S. m. rättast Abba (Theol.) Fader. Et Syriskt ord.

ABAGES, S. m. pl. (S. Hist.) Follslag, bodde wid Berget Caucasus.

ABAISSE, B. a. Göra något lägre; Fig. förödmjuk. Abaisser la lanterne
hälla lyktan lägre, Abaisser le pont-levis släppa ner windbruggan, Abaisser les voi-
les fryka seglen, Abaisser la voix sänka röffen, Abaisser les esprits hautains förödm-
mjuka de högfrådige, la crainte abaisse l'esprit frugtan gör sinnet nedslagit, Penye
abaisse la vertu qu'elle ne peut imiter afunden förringar den dygd, som den icke kan
lifna, Abaisser la Majesté du Prince kränka Konunga-Majeten. m. m.

ABALOURDIR, B. a. Göra en förwirrad eller döf, som af et slag, mycket
ropande.

ABANTES, S. m. pl. (S. Hist.) Thraciskt Follslag, som bodde på Sn Eu-
boea, nu Negroponte.

ABARIS, (Mythol.) Scythe, samtida med Erpesus och Pythagoras, som be-
söng en af Apollus Mesor, och blef dersförre hans Syster-Päst, som gaf honom
Sådoms-Anden och en Guld-pil, på hvilken han kunde rida omkring i lusten.
Han at aldrig. Han hatte och at häm a Palladium neder isfrån Himmelen, som ned-
lades i Minervas Tempel uti Troja.

ABAS, S. m. (Mythol.) 1) Hypochoons Son, som Ceres förwandlade til en
idda, efter han gjort sve af henne. 2) En stark Jägare, som Trion aflade med
en Skv. 3) En berömd S åman, hvars Stod sattes i Delphiska Templet, efter
han gjort Lacedæmoniska Fält-Herren Lysander stora tjenster. 4) En Konung i Ar-
gos o. i w. (Hand.) Persiskt wigt, til at wäga Perlor med, som håller 3 och en
half lätta gran. (Slutet härnäst.)

*) Högtråde Herre, Herr Haquin Bager!

I hushålls Wattenstaper stark, och intet svager.
Jag önskar Herr Bager, all lycka, och fromma,
I detta år, och flere som kunna komma.

Tillåt de frågor jag nu här gör?
Och mig i kunskap deruti ombör;
Huru Grönt Malt thet göras mände,
Det wet hwarken jag, eller någon annan Bönde:
Ej heller hwad werkan det med sig mänd föra:
Om det är bättre för magen, än brunt malt, eller annan röra:
Om Säden dertill, skal skaras då den står grön,
Och wäxer hårlig, frodig, och stön?
Eller oc, om kornen skola öfwerstrykas med särg,
Om det då bör ske både til skal och til wärg?
Huru det sköpas skal, måltas, och torkas rätt,
Sen bryggas, at det får sit lag på bästa sätt?
Huru humle, och gäsning, til dricken skal läggas,
Och stumman ned i källaren bäddas?
Om dricken bäger at smakas, som huska, och färsk-öl?
Om sprunningen skal ske med aska, eller mjöl?
Huru länge ligge-tiden bör vara,
Innan man det får nytta utan fara?
War gunstig, lemna mig swar härpå,
Och låt det i någon af tidningarne så stå.
Jag har stor lust i hushålls werk;
Uplysningen må komma från lekman, eller klerk;
Så bör man, den heder, och tack gifwa,
Som en ärlig Swensk hushållare wil blifwa.
Målandiska Rationer hafwa många grep,
Och säge gerna Swenska Deconomien hängd i rep;
Men lärom of sådant flitigt förebysga,
På swarsamhet sit och arbete of förlita och trygga.
Wi hafwom en Konung, som ställer til rätta,
Och hushållar så, at de hungrige blifwa mätta.
Denna gången får jag ej tid, mer härom at skrifwa,
So jag har andre ämnen uader händer at drifwa.
Min Poeti's penna är sturen i ståtaste lag;
Men min Herre, som i werkskonsten har insikt och stort behag,
Lactes mina werksfel, benåget corrigera,
Och mig i allone, med sin wänskap obligera.
Jag är med huggad, och houeure,
Min Herres trogne Medborgare, och Seruiteur.

*) Denna, förmodeligen i afseende på något af Hr Handelsm. Bager i Malmö, upgifwet i år, eller sät at tillverka grönt malt, författade och insände fråga, har man icke kunnat noka er rum i denna tidning. Hr Bagers Patriotiske och hushålls insigter, hoppas man, lemna denne Lärqirige Medborgaren denägen uplysning.

Sötheborg. Collecten, som sissl. Bönedag för Collegernes räkning insamlades,

besleg sig, i Domkyrkan til 56 Dal. 9 öre, i Guarnizon's Kyrkan til 1 Dal. 4, och i Fattighuset til 1 Dal. 17 öre, Summa 58 Dal. 30 öre, alt S:mt.

Skrifwaren Floranders Hustru förlofdes den 11 dennes med 3:ne Goffebarn, hvaras det ena war dödfödt; de andre bägge lefwa och bestinna sig med modren efter omständigheterna tåmmeligen wäl.

Den 10 Maji Arresterades qwinspersonen Karin Anders dotter, at afföras til Inlands Norra Hårads ting, för begånget ensalt hor.

I Domkyrkan prädilar Christi Himmelsfärds-Dag: Ottesängen, Stads-Comm. Hr Mr. Nordblom, Högmåkan, v. Lect. Hr Kleverström, Afsonsången, v. Past., Herr Hummel.

I Christinå, eller Tofta Kyrkan, Högmåkan, Hr Kyrkoherden Müller, Afsonsången, Hr Kyrkoherden Mag. Brag.

I Guarnizon's Kyrkan, Högmåkan, Hr Regiments Pastors Grimbeck, Afsonsången, Cyrra D. d. Bataill. Prädikanten Hr Böcker.

Re'ande ifrån d. 9 til d. 14 Maji. Inwärfade: S:werst Lieutn. Rydingswård, Capit. Ehrenstjerna, Doctor Fagraus, Lieuten. Sahstedt, Commerce-R. och R. M:rdörer, Capitain Kiering. Utwärfade: S:werst Lieutn. Rydingswård, Lieutenast Bering, Capitain Kiering, Lagman Adelsköld.

Utgående Skeppare: James Laing til Scotland, Georg Henry til Dunkirquen och William Burnide til Stockton med Tågn och Bräder.

Windens förändring. Den 7 war vinden Sydlig, den 8 Nordost och Ostlig, den 9 Sydwest, den 10 Sydlig, den 11 Westlig, den 12 Ostlig och emot astronens Westlig, den 13 Sydwest.

Wexel-Cours d. 11 Maji.

London 72 = = = Dal. R:mt.
Hamburg 69 en sjerbedels = Mark R:mt.

Kundgörelser.

De af Höglof. Ridderskapet och Adelen, som ännu icke efter flere annonser intefwererat Deras Htte-Taslor til Riddare-Huset, och torde wara owane wid sådana Genealogiers formeliga upfattande, behogade adressera sig til Juris D. och Professore Colling i Lund, som derwid gärna wil wara til tjenst, allenast alla erforderliga underrättelser och handlingar, särdeles aff. ifter af W:ls- eller Naturalisations-Breswen, medfändas.

Bok-auctionen, som för några weckor sedan begyntes i Commistfers huset, kommer i morgon, kl. 10 förm. at fortsättas. Alla Quarterne, tillika med en del Folianter och Oct:ver äro ännu oförsälde. Några Bok-Cataloguer kunna och ers köllas hos Collega Molin.

Om någon pige, som kan utte goda bewis om sin frågd, skulle finnas ledig at uti et liter bröskäll nu strax antaga tjenst härifrån til Michels-Wåkan, kan den sig anmäla uti Fattig-scholan utom Nye Port, hos Mademoiselle Ahman, som ger närmare anwising, hwar tjensten är.

En mycket wacker och wäl conditionerad Chaise, hängande på renmar tillika med sele är til salu, för 200 Dal. S:mt, widare underrättelse fås der detta tryckes.

N:o 39 utkommer nästkommande Lördag.